

Бордун О. В.

студентка 1-го курсу магістратури факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»

МІСЦЕ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ У СИСТЕМІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Рівень корупції в Україні значно виріс за останні роки у всіх ланках фінансової сфери, управлінні, господарській діяльності, сфері послуг та виробництва. Цей процес створює реальну небезпеку в державі, це прямий шлях до підриву демократичного розвитку країни, обмежує конституційність прав та свобод людини, порушує принципи верховенства права, руйнує моральні та суспільні цінності держави.

Верховною Радою України прийнято ряд законів для боротьби з корупцією: ЗУ «Про запобігання корупції», механізмів боротьби — ЗУ «Про Державне бюро розслідувань», за допомогою яких здійснюються заходи та контроль протидії корупції.

Єдина мета усіх державних органів у цьому напрямку — це забезпечення дотримання прав та свобод громадян.

Згідно з ЗУ «Про державне бюро розслідувань» ст.1 визначає: Державне бюро розслідувань є центральним органом виконавчої влади, що здійснює правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетентності (Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 р. № 794-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/794-19>).

У своїй діяльності Державне бюро розслідувань (далі —ДБР) керується Конституцією України, законами, міжнародними договорами та іншими нормативно правовими актами. Основними засадами ДБР є: верховенство права, законність, справедливість, неупередженість, незалежність, відкритість та прозорість, політична нейтральність і позапартійність.

Завданням ДБР згідно ст.5 ЗУ «Про державне бюро розслідувань» є розкриття злочинів вчинених службовими особами, які займають особливо відповідальне становище, особами, посади яких віднесено до першої — третьої категорій посад державної служби, суддями та працівниками правоохоронних органів, злочинів, вчинених службовими особами Національного антикорупційного бюро України, заступником Генерального прокурора — керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури або іншими прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, злочинів проти встановленого порядку несення військової служби (Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12 листопада 2015 р. № 794-VIII

[Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/794-19>).

В ЗУ «Про державне бюро розслідувань» також чітко визначені основні засади організації діяльності бюро, правовий захист та відповідальність працівників державного бюро розслідувань, взаємодія ДБР з іншими державними органами, особливості демократичного цивільного контролю за діяльністю бюро та забезпечення прозорості його роботи.

Ключовою місією ДБР є здійснення повного, незалежного та всебічного розслідування злочинів задля притягнення винних до встановленої законом відповідальності, незважаючи на їх посади, зв'язки та ресурси. Сфера розслідувань ДБР стосується всіх правоохоронців, податківців, митників, найвищих службовців, чиї посади віднесені до категорії «А», народними депутатами, екс-президентами, міністрами та їх заступниками. Також йдеться про розслідування випадків катування та інших злочинів, пов'язаних з нелюдським або таким, що принижує гідність, високопоставленими особами.

Виявлення корупційних злочинів на макро, мезо та мегарівнях це основна задача ДБР у їх доведенні, правильному їх розслідуванні та притягненні винних до відповідальності. В найближчому майбутньому планується створення Служби фінансових розслідувань, основним завданням якої буде розслідування економічних злочинів.

Створення Державного бюро розслідувань було передбачено зобов'язанням, при вступі до Ради Європи. Поява ДБР — це вагомий крок у напрямку до європейських стандартів та ведення слідства, це нове правоохоронне відомство на варті правопорядку у державі.

Вкажемо за доцільне при відкритті справи ДБР щодо особи, яка підозрюється у вчиненні злочину встановити, в процесі досудового слідства для звільнення з під варті — фінансову заставу в геометричній прогресії до величини скоєного боргу, на період досудового розслідування.

Науковий керівник: доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук *Храпенко Олена Олегівна*.